

Sv. Kateřina Alexandrijská

Legendy často považujeme za pohádky a spolu s nimi i postavy v nich vystupujících. Tak se stalo, že i svatá Kateřina, o které se dozvídáme už snad jen z legend, byla považována i mezi svými za spíše bájnou postavu a její jméno jaksi načas zmizelo i z liturgického kalendáře katolické církve, než se tam zase vrátilo.

Kdo byla svatá Kateřina, kterou velmi uctíval i náš panovník Karel IV nebo svatá Jana z Arku? V životě těchto dvou historických velikánů se spojují dvě stejné události a to vítězné bitvy na přímluvu této světice. Karel IV. dokonce nechal zavést v našich zemích prostřednictvím svého arcibiskupa Arnošta z Pardubic památku sv. Kateřiny, mučednice jako zasvěcený svátek, který se u nás takto slavil až do 18. století a z dob Karla IV. se dochovala nádherná legenda psaná

panovníkem. Tak se člověk ptá, vyslyšel by Bůh volání člověka, který se utíká k neexistující světici? Svatá Kateřina je mučednice začátku 4. století, která žila v Egyptě. Egypt a Alexandrie byly ve své době jedním ze tří hlavních center křesťanství, spolu se syrskou Antiochií a Římem. V těchto centrech byly známé katechetické školy, z nichž vzešlo i mnoho učenců – teologů. Katechumeni se zde měli připravovat na křest. Nebyly to tehdy jen tři až čtyři setkání s knězem před křtem, ale člověk hledající Krista byl tak dlouho veden, než mu onen muž či žena nesvěřili před křtem celý svůj život. Mezi nimi byl i naše světice. Žila také v době, kdy vrcholilo pronásledování křesťanů a z této doby pochází mnoho mučedníků. V době svaté Kateřiny, zvláště v Egyptě, se začalo rozvíjet křesťanské mnišství, tedy život zasvěcený Bohu v panenství. Tyto všechny reálie nalzáme v legendě o svaté Kateřině.

Legenda – co je to? Legenda je latinský tvar sloves tzv. gerundivum, který vyjadřuje, co by se mělo konat. Legenda od slovesa legere tedy znamená: to, co by mělo být čteno. Známe to i dnes v kartografii. Každá mapa má svou legendu – tedy soubor značek a symbolů, které nám pomůžou v lepší orientaci na mapě. Legenda o svatých je tedy něco, co se má číst, protože to může pomoci v lepší orientaci v životě.

Ze života svaté Kateřiny nás může zaujmout dvě legendární zprávy: Rozpad jejího mučicího nástroje a vítězná disputace s pohanskými filozofy.

Podle legendy měla být tato něžná a krásná mladá žena, která se rozhodla Krista následovat v panenství, mučena zhrzeným nápadníkem, který ji to nemohl odpustit. Jejím mučicím nástrojem měla být čtyři kola mající na konci loukotí ostré hroty. Kola se měla otáčet proti sobě a tím naprosto rozdrásat její tělo. Pohled na tuto hrůzu musel být strašný. Nic však není tak strašné, jak to vidíme. V této legendě Bůh poslal anděla a kola se rozlomila. Kateřina byla nakonec „humánně“ popravena mečem. K tomu poznamenává Anzelm Grün: „Kolo plánů rozlámal sám anděl Boží, abychom nezůstali otroky svých projektů, nýbrž abychom stále znovu plnili to, co od nás Bůh dnes žádá a co nám dnes slouží ke spáse“ Legenda tedy může říci: Ač strach má velké oči, vše je v rukou Božích a on nedopustí, aby byl člověk trápen nad míru toho,

co snese. Žádný problém není mimo Boha, který je nad vším svrchovaným Pánem. Nemusíme se tedy poddávat strachu a obavám, ale svěřit do jeho rukou. Ve svém strachu můžeme prosit i svatou Kateřinu o přímluvu, jak to dělali před hrozivými bitvami i svatá Jana z Arku, či Karel IV.

Druhým prvkem z legend byla disputace mladé, ovšem i moudré Kateřiny s padesáti pohanskými učenými filozofy o pravosti křesťanství. Ježíš přece slíbil všem, kdo o něm budou muset vydávat svědectví před druhými, že to nebudeme mluvit my, ale Duch Svatý z nás. Jeho moudrosti neodolali ani učení zákoníci a kněží v případě mladičkého svatého jáhna Štěpána. Taktéž ani Kateřině, její protivníci. To se snadno může stát i nám, kteří máme často strach a pochyby hájit před lidmi své doby učení Církve. Pamatujme, že strach i zde mívá velké oči a Pán dává Ducha Svatého každému, kdo prosí, do té míry, že se ani na takové disputace nebudeme muset připravovat.

Kateřina jek patronkou i studentů a pedagogů, je v pomoci řešení problémů spojených s učením. Utíkají se k ní lidé, aby byli vymaněni ze všeho, co vnitřně utiskuje a zatěžuje život, často vnitřní zranění a pouta ducha zla.

Svatá Kateřino, oroduj za nás.